

VILTIS

LIETUVOS SUTRIKUSIO INTELEKTO ŽMONIŲ GLOBOS BENDRIJOS „VILTIS“ KETVIRTINIS ŽURNALAS

ISSN 1392-3617 | 25/3

DAR VIENAS LANGAS Į PASAULĮ – 5–6 p.

CIRKAS, KEIČIANTIS GYVENIMUS – 13–14 p.

SAVANORIAVIMAS „VILTIES“ STOVYKLOJE –

NUOSTABI GYVENIMO PATIRTIS

7–11 p.

MUZIKINIS KIEMELIS

Papasakosiu Jums vieną istoriją. Prasidėjo ji prieš trejus metus, paskatino svajoti ir... netgi sulaukti norų išsipildymo.

Taigi prieš trejus metus „Vilties“ bendrijos Alytaus rajono padalinio nariams teko lankytis levandų ūkyje. Be kitų grožybių, pamatėme ten ir muzikos instrumentų kiemėlį. Visiems jis patiko, visi panoro išbandyti būgnus, varpelius, ksilofoną. Tada pamaniau, kaip gera būtų ir mums turėti tokį kiemėlį. Bet kur gauti lėšų muzikiniams instrumentams? Atrodė, kad svajonė taip ir liks tik svajone...

Tačiau praeitą vasarą savivaldybės atvejo vadybininkė Džiuginta netikėtai atsiuntė mums Vilniaus tarptautinės moterų asociacijos paraišką, kurią užpildžius buvo galima tikėtis gauti to, ko mums reikia. Tada supratau, kad mūsų ilgai puoselėjamai svajonei muzikuoti galbūt lemta išsipildyti. Kaip nuoširdžiai džiaugėmės, kai gavome lėšų savo muzikiniam kiemeliiui. Šis kiemelis taps nauja mūsų bendruomenės erdve, kurioje skambės muzika, ritmai ir juokas. Kur kiekvienas galės išmėginti save, pajusti kūrybos džiaugsmą ir smagiai praleisti laiką.

Dėkojame Vilniaus tarptautinei moterų organizacijai už suteiktą paramą.

DANUTĖ LAUKAITIENĖ

„Vilties“ bendrijos Alytaus rajono padalinio pirmininkė

MUZIKINIS KIEMELIS

Prieš 3 metus Alytaus viltiečiai lankėsi levandų ūkyje.

Tame ūkyje ne tik gražiai žydėjo levandos.

Ten dar buvo muzikos instrumentų kiemelis.

Visiems kiemelis labai patiko.

Visi norėjo pagroti muzikos instrumentais.

Mušti būgnus, skambinti varpeliais.

Taip atsirado svajonė patiems turėti tokį kiemėlį.

Svajonė ilgai negalėjo išsipildyti.

Nebuvo pinigų muzikos instrumentams nusipirkti.

Bet netikėtai atsirado rėmėjų.

Alytaus viltiečiams padėjo Vilniaus moterų organizacija.

Skyrė lėšų muzikos instrumentams pirkti.

Dabar viltiečiai galės smagiai leisti laiką.

Kiemelyje skambės muzika ir juokas.

Visi galės pajusti kūrybos džiaugsmą.

Ir už tai dėkoja rėmėjoms.

**2025 m. III ketvirtį
„Vilties“ bendriją remia**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Socialinės apsaugos ir darbo
ministerija

Asmens su negalia teisių apsaugos
agentūra prie SADM

Trakų rajono savivaldybės
administracija

Lentvario seniūnija

UAB „Siulvedė“

UAB „Tenesys“

UAB „Seilas“

UAB „Magistus“

UAB „Taupalda“

UAB „Penki kontinentai“

Artūras Svetlovas

Kazickų šeimos fondas

Ilona Laucius

Geros valios žmonės ir savanoriai

Pirmame viršelyje

Nuotrauka iš „Vilties“ vasaros stovyklos.

Žurnalą leidžia

Žurnalas „Viltis“ leidžiamas Nacionalinės žmonių su negalia socialinės integracijos programos lėšomis. Žurnalas „Viltis“ pasirodo 4 kartus per metus. Pradėta leisti 1997 m. rugsėjo mėn.

Numerį rengė

J. Butkuvienė, J. Žeimantienė

Adresas

Kareivių g. 2C-1, LT-08221 Vilnius

Tel. (8~5) 261 52 23,

faks. (8~5) 261 08 20

El. paštas janinabut@viltis.lt; viltis@viltis.lt

Interneto puslapis www.viltis.lt

Leidėjas

Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Viltis“

Spaudai rengė

UAB „Overprintas“. Tiražas 850 egz.

Žurnale spausdinamų straipsnių ir laiškų autoriai išsako savo nuomonę. Rankraščiai, nuotraukos, piešiniai nesaugomi ir negrąžinami.

MŪSŲ TIKSLAS –

INDIVIDUALIZUOTA

PAGALBA ŠEIMAI

Kiekvienas metų laikas atneša daugybę skirtingų emocijų. Taigi, peržvelgusi vasaros veiklas, suprantu – atostogos reikalingos tam, kad susidėliotų ateinančio laikotarpio darbai, projektai, naujos veiklos...

Kasmetinė, jau 36-oji socialinių įgūdžių stovykla, praskriejo kaip visada greitai ir itin energingai. Oras buvo puikus, nors kitos Lietuvos vietos tuo negalėjo pasigirti. Turėjome nuostabią savanorių komandą, kuri įtraukė į aktyvias veiklas visus mūsų stovyklautojus. Džiugu, kad nauji žmonės nesunkiai prisitaikė prie stovyklos ritmo, rado kur panaudoti savo įgūdžius. Ačiū ir visiems tiems savanoriams, kurie jau kelias ar net keiliolika vasarų yra su mumis. Jūs – nuostabūs!!! Taip pat labai noriu padėkoti rėmėjams, kurių dėka stovykloje nestigo užimtumo veiklų.

O dar stovykloje atradome laiko pasidalyti mintimis, kokie svarbūs darbai laukia viltiečių visoje Lietuvoje. Mūsų bendravimo su savivaldybių socialiniais skyriais patirtys gana įvairios, tačiau aišku viena – pagrindinės veiklos turi būti nukreiptos į individualizuotą pagalbą šeimai. Grupinio gyvenimo namai, bendro gyvenimo namai, savarankiško gyvenimo namai, laikino atokvėpio ir tikslingų paslaugų namuose užtikrinimas. As-

meninio asistento, pagalbos priimančios sprendimus poreikis auga, todėl turime įtikinti savivaldybių atstovus šių paslaugų reikalingumu.

Atėjo dar vieni mokslo metai ir vėl kilo daug abejonių, diskusijų dėl įtraukiojo ugdymo. Tačiau mūsų pozicija tvirta – turime atstovauti kiekvienai šeimai, kuri jaučia poreikį ir mato galimybę savo vaikui ar jaunuoliui lankyti bendrojo ugdymo įstaigą ir gauti visą tam reikalingą pagalbą.

Bendraukime, bendradarbiaukime, susitikime spalį konferencijoje „Individualizuotų paslaugų teikimas ir prieinamumas asmenims su intelekto negalia ir jų gebėjimo atstovauti sau svarba“, kurioje pristatysime šią itin svarbią viltiečiams su negalia atstovavimo formą, kad jie būtų išklaustyti, o į jų norus ir poreikius atsižvelgiama.

Gražaus rudens, sėkmės, stiprybės ir sveikatos!

RAMUNĖ LEBEDYTĖ UNDŽĖNIENĖ
Bendrijos „Viltis“ asociacijos vadovė

MŪSŲ TIKSLAS – PAGALBA KIEKVIENAI ŠEIMAI

Visi metų laikai teikia džiaugsmą.
Vasara džiugina pramogomis.
O dar vasarą galima aptarti naujus darbus ir veiklas.

Šią vasarą vyko „Vilties“ stovykla.
Stovyklautojai susitiko jau 36 kartą.

Oras buvo puikus.
Stovykloje dirbo nuostabūs savanoriai.
Pirmininkė Ramunė visiems jiems dėkoja.
Ji taip pat dėkoja rėmėjams.

Stovykloje visi smagiai leido laiką.
Taip pat kalbėjosi apie naujus darbus.

Nauji darbai laukia viltiečių visoje Lietuvoje.
Visi sutarė, kad reikia padėti kiekvienai šeimai.
Suteikti tai, ko šeimai labiausiai reikia.

Svarbu steigti grupinio gyvenimo namus.
Bendro gyvenimo namus.
Savarankiško gyvenimo namus.
Žmonėms su negalia reikia asmeninių
asistentų.
Asmeniniai asistentai padeda priimti
sprendimus.

Prasidėjo nauji mokslo metai.
Daug kalbama apie vaikų su negalia mokymą.
Vaikai su negalia turi mokytis su visais vaikais.

Jiems reikia sudaryti sąlygas taip mokytis.
Teikti visą reikalingą pagalbą.

Spalio mėnesį įvyks svarbus „Vilties“ renginys.
Jame bus aptartas atstovavimas sau.
Žmonėms su negalia svarbu mokytis
atstovauti sau.
Žmonės su negalia gali ir turi pateikti
savo nuomonę.
Jų nuomonė yra svarbi.

„Vilties“ pirmininkė Ramunė linki visiems
gražaus rudens.
Sėkmės, stiprybės ir sveikatos.

SUVENYRŲ PARDUOTUVĖ PILIES GATVĖJE

Pačioje Vilniaus senamiesčio širdyje (Pilies gatvėje 42) įsikūrusi suvenyrų parduotuvė, kviečianti įsigyti puikių žmonių su negalia sukurtų dirbinių, svetingai sutinka pirkėjus jau daugiau nei dvidešimt penkerius metus. Ji atvėrė duris po aktyvių „Vilties“ bendrijos ir tuometinio Vilniaus miesto mero Artūro Zuoko diskusijų apie neįgaliųjų integraciją. O „šeimininkauti“ buvo patikėta dienos centrui „Mes esame“.

Dienos cento „Mes esame“ lankytojai, turintys proto ar kompleksinę negalią, taip pat psichikos sutrikimų, gali rinktis jiems labiausiai patinkančią veiklą. Pasirinkimas ištis platūs: keramikos, siuvimo, audimo, medžio, odos, pyrimo klasės. O jose sukurti dirbiniai sėkmingai realizuojami suvenyrų parduotuvėje, parodose, susitikimuose ir įvairiose akcijose. Taip pat parduotuvėje rengiami edukaciniai užsiėmimai, kurių metu pirkėjai gali pamatyti, kaip „gimsta“ suvenyrai. Greta parduotuvės organizuojami tapybos plenerai. Centro „Mes

esame“ lankytojai tapo Vilnių iš natūros ir susilaukia daug miesto svečių dėmesio. Dar parduotuvėje pristatoma vaizdinė medžiaga apie suvenyrų gamybą.

Savo rankdarbius parduotuvėje pristato ne tik centro „Mes esame“, bet ir kitų panašių įstaigų, tokių kaip Nemenčinės neįgaliųjų dienos užimtumo centras, Valakupių reabilitacijos centras, Daugeliškio krašto bendruomenė, palaimintojo Jurgio Matulaičio socialinis centras, Trakų rajono neįgaliųjų draugija, viešoji įstaiga „Tapk laisvas“, Vilniaus asociacija „Lietaus vaikai“ lankytojai,

taip pat fiziniai asmenys su negalia iš visos Lietuvos.

Mūsų meistras – nepaprasto gerumo, darbštumo ir gabumo žmonės. Savo darbais jie pasakoja pasauliui apie save, stengiasi sulaukti pripažinimo, pasijusti reikalingais, įsiliesti į visuomenę. O parduotuvės kolektyvas tarpininkauja, perduoda linkėjimus ir tiesiog gerus palaikymo ar susižavėjimo žodžius. Dar rengia tapybos plenerus, kurių metų sukurti paveikslai eksponuojami parduotuvėje ir lankytojai gali jų įsigyti. Turime nuolatinių (ištekimų) pirkėjų, kurie ypač

domisi veiklos naujienomis ir dirbinių asortimentu.

Ypatingi lankytojai – Amerikos lietuviai. Paprastai jie atvyksta vasarą ir net perduoda linkėjimus nuo pažįstamų, kuriems šį kartą nepavyko pasisvečiuoti Lietuvoje. Didžiulio dėmesio susilaukia-me per Dainų šventę, Kalėdas, Kaziuko mugę. Apie parduotuvę savo turistus in-formuoja Japonijos, Prancūzijos, Suomijos ambasados.

2023 metų sausio 25 dieną, švenčiant Vilniaus 700 metų jubiliejų, ant didžiulio Gedimino pilies paveikslo simboliškai surinkome 700 parduotuvės lankytojų parašų. Be to, gimtadienio dieną (nors žiemą turistų nėra daug) sulaukė-me daugybės sveikinimų mūsų nuosta-

biam miestui iš įvairių šalių įvairiomis kalbomis.

Kasmet pristatome dirbinius labdaringuose aukcionuose, mugėse, kad plėtėtų pirkėjų ir gerbėjų ratas. Pavyksta gauti ir didelių užsakymų, pavyzdžiui, du pateikė Vilniaus miesto savivaldybė ir vieną Vidaus reikalų ministerija. Suvenyrų meistrai visada laiku išteši pažadus. Parduotuvės bičiulių būryje esama netgi Kalėdų senelio. Jis nepamiršta įsigyti pas mus šiltų apdarų ir, žinoma, pasveikinti meistrų su artėjančiomis šventėmis (susitikimus su juo galima pamatyti parduotuvės feisbuko puslapyje).

Na o dabar suvenyrų parduotuvė, viena vertus, laukia naujų rankdarbių, antra vertus, tikisi dar didesnio susidomėjimo

žmonių su negalia menine saviraiška. Sekite mūsų veiklą feisbuko puslapyje, surinkę „Žmonių su negalia rankų darbo gaminiai“. Iki naujų susitikimų jaukiame Vilniaus senamiesčio kampelyje.

SUVENYRŲ PARDUOTUVĖS
INFORMACIJA

INFORMACIJA

Suvenyrų parduotuvė

Pilies g. 42, Vilnius
+370 5 260 8478,
mcentras@mesesame.lt

Darbo laikas

nuo antradienio ir šeštadienio – 11–19 val.,
sekmadienį – 11–17 val.

DAR VIENAS LANGAS Į PASAULĮ

Tarptautinis SENI CUP mini futbolo turnyras Torūnėje (Lenkija) yra nepakartojamas, nes įgalina žmones, turinčius negalią, išmėginti jėgas šioje judrioje sporto šakoje, įgyvendinti ambicingus siekius, pajusti aktyvaus gyvenimo skonį.

Po sėkmingų atrankų Lietuvoje Macikų socialinės globos namų komanda atstovavo mūsų šaliai šio vieno didžiausių Europos sporto renginių žmonėms su negalia finaliniame etape. Svarbiausia mūsų komandai buvo ne pergalė, o draugystė, bendrystė, pagarba ir socialinės integracijos galimybės. Ji ne tik žaidė futbolą, bet ir dalyvavo įvairiuose renginiuose, aplankė žavingą Torūnės senamiestį.

Sportinė veikla leidžia žmonėms su negalia jaustis stipresniems, reikalingiems ir motyvuotesniems. „Tai galimybė būti pastebėtam ir įvertintam. Tarsi dar vienas langas į pasaulį, kuriame pagaliau jaučiuosi reikalingas ir matomas“, – dalijasi mintimis vienas mūsų komandos narių Aivaras Matulevičius. Anot jo, sportas padeda įveikti vidines baimes, ugdo pasitikėjimą savimi ir skatina siekti daugiau, nei atrodo įmanoma. Nuo 2004 metų gyvenančiam globos namuose Aivarui sportas tapo ne tik fizinio aktyvumo forma, bet ir priemone keisti savo gyvenimą bei aplinką. Tai buvo kelias į savęs pažinimą, savivertės ir vidinės motyvacijos stiprinimą. SENI CUP turnyre Lietuvoje Aivaras net du kartus buvo pripažintas geriausiu vartininku. 2007 metais pateko į Lietuvos specialiosios olimpiados komiteto rinktinę, o Pasaulio olimpinėse žaidynėse Šanchajuje atstovavo Lietuvai greitajame ėjime ir iškovojo bronzos medalį.

Aivaro patirtis atskleidė visapusišką aktyvios fizinės veiklos poveikį tiek asmens savijautai, tiek jo vietai visuomenėje. Galiu drąsiai teigti, jog ši veikla turtina, atskleidžia naujas ugdytinas vertybes, formuoja pozityvias elgse-

nos bei bendravimo formas. Suteikia energijos ir stiprybės, optimizmo ir žvalumo, skatina pasitikėjimą savimi, stiprina ryšį su aplinka.

Žmonėms su negalia sportas dažnai tampa galimybe pirmą kartą patirti sėkmę, išbandyti save, įveikti atskirtį ir atrasti bendraminčių ratą. Tai ne tik judėjimas, o ir žingsnis link geresnės gyvenimo kokybės, kurios pagrindą sudaro lygiavertiškumas, matomumas ir pripažinimas. Taigi šiuo atveju keičiasi ne tik pats žmogus, bet ir jo aplinka – artimieji, bendruomenė, visuomenė, tai yra ima matyti ne negalią, o žmogų. Vertinti jo pastangas ir atkaklumą, drąsą ir augimą. Sportas – tai tiltas tarp galimybių ir įgalinimo. Tarp asmeninio stiprėjimo ir socialinio pripažinimo.

Tokios patirtys skatina permąstyti visuomenėje įsigalėjusius stereotipus, keičia požiūrį į negalią, įgalina kurti atviresnę,

jautresnę ir lygiavertiškesnę aplinką visiems. Įtrauktis – gyva patirtis, kuri gali auginti, keisti ir įkvėpti visus. Svarbu suprasti, kad kiekvienas žmogus, nepriklausomai nuo fizinių ar socialinių apribojimų, turi teisę būti matomas, girdimas, pripažintas ir įkvėptas veikti.

Šiandien Aivaras, per sportą atradęs stiprybę ir savarankiškumą, gyvena apsaugotame būste, tęsia savo kelią į visavertį ir orų gyvenimą. Čia jis mokosi kasdienės savarankiškos veiklos, atranda naujų pomėgių ir gebėjimų, sėkmingai bendrauja su aplinkiniais, stiprina pasitikėjimą savimi. Jo istorija – tai įrodymas, kad su atkaklumu ir tikėjimu savo jėgomis galima įveikti sunkumus ir kurti prasmingą ateitį.

AUŠRA VIRBICKĖ

Macikų socialinės globos namų socialinė darbuotoja

DAR VIENAS LANGAS Į PASAULĮ

Macikų globos namų gyventojams patinka futbolas.

Macikų futbolo komanda dalyvauja varžybose.

Ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Macikų komanda laimėjo atranką Lietuvoje.

Ir išvyko į tarptautinį futbolo turnyrą.

Šis turnyras vyko Lenkijos mieste Torūnėje.

Macikų komanda turi gerą vartininką.

Tas vartininkas Aivaras Matulevičius.

Aivaras sako, kad futbolas padeda jam įveikti baimes.

Sportuodamas jis labiau pasitiki savimi.

Stengiasi pasiekti vis daugiau ir tobulėti.

Lietuvoje Aivaras du kartus pelnė geriausio vartininko vardą.

Jis net dalyvavo žmonių su negalia Pasaulio olimpinėse žaidynėse.

Ir iškovojo bronzos medalį greitojo ėjimo rungtyje.

Aivaro pavyzdys rodo, kad sportuoti sveika.

Sportas suteikia Aivarui energijos ir stiprybės.

Aivaras yra žvalus ir linksmas.

Sportuodamas Aivaras būna tarp žmonių.

Kiti žmonės jį vertina, nori būti į jį panašūs.

Tai įrodo, kad žmogus su negalia daug gali.

Kad jis turi teisę oriai gyventi.

Rintis norimą veiklą ir pomėgius.

Atkakliai siekti tikslo.

Aivaro sėkmės istorija įkvepia kitus sekti jo pavyzdžiu.

„VILTIES“ STOVYKLA

Taip, taip, jau trisdešimt šeštoji „Vilties“ bendrijos savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo stovykla įvyko. Sėkminga, ugninga, emocinga, tranki, išmoninga, kūrybinga, pilna pilnutėlė gėrio, pakantumo, pagarbos ir meilės. Beliktų apgailestauti, kad dienos joje praskriejo taip greitai, jeigu ne įsitikinimas, kad susibursime vėlei.

PIRMĄKART STOVYKLAVUSIŲJŲ ĮSPŪDŽIAI

Mūsų atsakymas – TAIP!

– Labas, kur jūs, kaip jūs?
– Labas, esame „Pasakoje“, gyvename „Pilyje“ ir viskas puiku! Taip atsakydavau liepos pabaigoje skambinusiems draugams ir artimiesiems. Ir tai buvo tiesa.

Pirmą kartą mudviem su sūnum nusišypsojo laimė sudalyvauti „Vilties“ bendrijos stovykloje Giruliuose, kurioje praleistas laikas pasirodė tiesiog nepakartojamas.

Bet apie viską nuo pat pradžių. Esu Rasa ir šiais metais mudu su sūnumi Tauru atvykome į jau 36-ąją „Vilties“ stovyklą. Apie stovyklą buvau girdėjusi ne iš vieno pažįstamo. Visi kaskart stebėdavosi, kad mudviem su Tauru dar neteko joje būti, ir vis kvietė prisijungti, patiems įsitikinti, kaip šauniai ten jaunimas ir juos lydintys artimieji leidžia laiką.

Susipažinę su nuostabiu žmogumi, „Vilties“ bendrijos vadove Ramune Lebedyte Undzėniene, ir išgirdę jos raginimą, negalėjome atsisirti. Pasitarę su šeima nusprendėme – važiuojame.

Atvykus pirmomis akimirkomis tikrai nebuvo labai drąsu. Aplink daugybę žmonių, visi vieni kitus pažįsta, sveikinas, glebėsčiuojasi, matau, kaip vieni kitų išsiilgę. Atrodė, kad patekome į giminės susitikimą ir tik mudu su Tauru esame nauji jos nariai. Bet vos tik išėjome pavaikštinėti po stovyklos teritoriją, mudu pasitiko vienas iš savanorių ir nė neprašomas papasakojo, kas, kada, kur vyksta stovykloje, padarė sėkmingą kreiptis nedvejojant, iškilus bet kokiems klausimams. Toliau sekė pažintis su nuostabiais, linksmomis, rūpestingomis savo jaunuolius į stovyklą jau ne pirmus metus atlydėjusiomis mamomis. Jos mudu kalbino, globojo, kasdien nepamiršdavo paklausti, kaip sekasi, ar nieko netrūksta? Nepraėjo nė diena, kai pasijutome savi šioje didelėje, nuoširdžioje bendruomenėje.

„VILTIES“ STOVYKLA

Vasarą įvyko „Vilties“ stovykla.

Net 36 kartą ji džiugino stovyklautojus.

Bet buvo ir atvykusių į stovyklą pirmą kartą.

Stovykla jiems padarė didelį įspūdį.

Jie nusprendė pasidalyti savo išgyvenimais.

Mama Rasa su sūnumi Tauru

Atvykome į „Pasaką“ pirmą kartą.

Apsigyvenome „Pilyje“.

Iš pradžių jautėmės nedrąsiai.

Stebėjomės, kad visi vieni kitus pažįsta.

Bendrauja kaip viena šeima.

Bet netrukus baimės nebeliko.

Mus svetingai sutiko vienas iš savanorių.

Paaikino viską apie stovyklos tvarką.

Susipažinome su kitų vaikų mamomis.

Jos mus kalbino ir globojo.

Todėl pasijutome savi stovyklos bendruomenėje.

Tapome didelės šeimos dalimi.

Visi kartu užsiimdavome kasdienėmis veiklomis.

Mums labai padėjo savanoriai.

Jų sugalvotos dienos veiklos buvo labai įdomios.

Jie rengė iškylas ir pasirodymus.

Vakaraus sukviesdavo visus į diskoteką.

Tauras labai pamėgo savanorius ir naujus draugus.

Visi labai nuoširdžiai su mumis bendravo.

36-OSIOS „VILT AKIMI

Stovyklavietė „Pasaka“

Liepos 20–30 d., 254 dalyviai,
iš jų 105 turintys įvairaus lygio intelekto ir
kompleksinę negalią, 12 jų brolių ir seserų,
45 savanoriai, 92 tėvai,
globėjai ir artimieji

"TIES" VASAROS IRKOS

Dienos metu entuziastingi ir, regis, niekada nepavargstantys savanoriai vaikams ir jaunuoliams organizuodavo vis kitokias įdomias ir originalias veiklas: tai jie drauge kuria pasirodymus ir kostiumus, tai piešia, tai keliauja prie jūros ar pirkti ledų, o vakarais mūsų visų jau laukia diskoteka su didžėjumi, originaliais atlikėjais, sveikinimų koncertu.

Tauras taip pamėgo savo naujus draugus ir su juo buvusius savanorius, kad beveik pamiršo, jog į stovyklą atvažiavo drauge su mama 😊. Kiekvieną vakarą prieš diskotekas buvo rodoma vis kita pačių stovyklautojų, turinčių negalią, su savanoriais parengta teminė programa (M. K. Čiurlionio paminėjimas, madų, talentų šou, X faktorius, promtūšis, lobio paieškos ir kt.).

Paskutinę stovyklos dieną visi atsisveikinome kaip giminaičiai. Išvažiuodama sulaukiau iš savo nuostabių naujų pažįstamų mamų klausimo: Ar kitais metais atvyksite? Mudviejų su sūnum atsakymas viena-reikšmiškas – TAIP. Ne tik atvyksime, bet ir visiems pasakosime, kaip čia gera, kokie čia visi nuoširdūs, be kaukių ir apsimetinėjimo, tiesiog tokie, kokie yra.

Tauro mama doc. dr. Rasa Stankevičienė

Dar pasimatysime

Kiekvieną vasarą atskrendame iš Londono su sūneliu Williamu aplankyti giminių į Klaipėdą. Šią vasarą man kilo klausimas, kaip praturtinti jo laisvalaikį.

Williamui aštuoneri ir jis gana sunkus autistas. Lanko specialiąją mokyklą. Labai aktyvus, nekalba, gali ir už plaukų patempti, ir spjauti į veidą ar durti į akį. Iš kitos pusės, labai mielas, myli žmones ir nori visus apkabinti. Jam reikalinga individuali priežiūra.

Mano sesuo surado „Vilties“ bendrijos stovyklą. Pamaniau, kodėl gi ne. Galbūt Williamui bus įdomu, o ir man lengviau.

Stovykla pušyne, 10–15 minučių pėstute nuo jūros. Didelis plotas, rūpestingai tvarkomos vejų, krepšinio aikštelė, supynės, renginių salė ir keletas lauko pavėsinių bendravimui ir užsiėmimams. Netgi virvės skalbiniams pasidžiauti!

Bet didžiausią įspūdį man vis dėlto paliko žmonės ir veiklos, renginių ir maitinimo organizavimas. Williamas nepajėgia toli eiti, tai vyriausiasis savanoris Marius iš savo namų (mat netoliese gyvena) atvežė vežimaitį ir kamuolį su ragiukais, ant kurio Williamas smagiai šokinėdavo. Labai mane sujaudino savanorės Svajos ir vadovės Ramunės ryžtas kasrūt užimti Williamą lavinančia veikla net po tris valandas.

Patį sugebėjau dalyvauti jos užsiėmimuose vien tik todėl, kad savanoriai Žanas iš Vokietijos ir kita mergina (atsiprašau, pamiršau vardą) pasisiūlė tuo metu prižiūrėti sūnelį. O savanorė Greta paglobodavo Williamą pora valandų vakarais, nes jis dėl savo negalios pobūdžio negalėdavo dalyvauti vakaro diskotekose, kai man būdavo smagu pabendrauti su kitomis mamomis.

Paskutinę dieną buvo labai gaila skirtis.

Pasižadėjome vieni kitiems dar susitikti.

Norėtusi, kad stovyklos būtų rengiamos dažniau.

Kitais metais būtinai atvyksime į stovyklą.

O dabar visiems pasakosime, kokia ji nuostabi.

Stovykloje labai gera.

Visi čia nuoširdūs, neapsimetinėja.

Tiesiog yra tokie, kokie yra.

Mama Vaida su sūnumi Viljamu

Mudu su Viljamu gyvename Anglijoje.

Ir kiekvieną vasarą atvažiuojame pas giminaičius į Klaipėdą.

Viljamui 8 metai.

Jis turi sunkią negalią.

Bet yra labai aktyvus, myli žmones.

Todėl nusprendžiau išmėginti „Vilties“ stovyklą.

Stovykla yra puikioje vietoje.

Pušyne, netoli jūros.

Stovyklos patalpos patogios.

Atnaujintos po remonto.

Didžiausią įspūdį man paliko žmonės ir veiklos.

Viljamui padėjo savanoriai Marius, Žanas ir Greta.

Jis labai prisirišo prie savanorių Tauro, Renatos ir Danieliaus.

Kiekvieną rytą su Viljamu dirbo stovyklos vadovė

Ramunė ir savanorė Svaja.

Savanorių dėka galėjau dalyvauti jos užsiėmimuose.

Smagu buvo bendrauti su kitomis mamomis.

Išgirdau nuostabių gyvenimo istorijų.

Tėvai tiek daug daro savo vaikų gerovei.

Atkaklus jų darbas prilygsta stebuklui.

Stovykloje vyko daug įvairių renginių.

Man labai patiko vaikų su negalia brolių ir sesių parodytas spektaklis.

Taip pat lobio ieškojimas stovyklos uždarymo dieną.

Williamas tiesiog „prilipo“ prie savanorių Tauro, Renatos ir Danie liaus. Išgirdau nuostabių gyvenimo istorijų. Su tėvais, vaikais, jaunuoliais, savanoriais buvo gera ir įdomu bendrauti. Esu jiems labai dėkinga.

Vyko daugybė renginių: spektakliukas apie Barbę, kurį suvaidino stovyklautojų broliai ir sesės, žiūrėjome animacinius filmukus, sukurtus šeimos, stovyklaujančios „Pasakoje“. O kur dar sporto šventė, sirgaliai, teisėjai... O visų stovyklautojų vaišinimas plombyro ledais, lobio ieškojimas, vėliavos nuleidimas, atsisveikinimas su jūra ir saule, paskutinė diskoteka, išsiskyrimo ašaros, pasižadėjimas susitikti po metų, o, o, o...

Jaučiau šilumą ir dėkingumą už vadovų ir savanorių rūpestį visais stovyklautojais. Manau, kad dar tikrai pasimatysime.

Williamo mama Vaida Brooks Kontrimaitė

Nepakartojama patirtis

Savanoriauti „Vilties“ bendrijos stovykloje planavau jau prieš keletą metų, tačiau, susiklosčius nepalankioms aplinkybėms, vis nepavykdavo.

Apie šią stovyklą man ne kartą pasakojo draugai ir teigė, jog laikas, savanoriaujant joje, yra nepakartojamas patirtis. Dažnai stebėdavausi, kodėl net tie, kurie gyvena ir dirba užsienyje, dalį savo atostogų skiria savanoriškai veiklai „Vilties“ stovykloje.

O pats išmėginęs patyriau, kad praleidus joje dešimt dienų, tampa gana sunku grįžti į įprastą gyvenimo ritmą, nes viskas, kas vyksta už stovyklos ribų, kažkur nugrimzta. Stovykloje šypsenos, rūpestis, juokas, šokiai, maudynės, kelionės, pokalbiai, žaidimai – tai tik menka dalis to, kas tave pasitinka kiekvieną dieną.

O vakarais – renginiai. Besiruošiant jiems kartu su grupės draugais – įvairaus amžiaus jaunuoliais, turinčiais negalią, – dažnai pavykdavo aptikti jų talentų bei gebėjimų, apie kuriuos nei jie patys, nei jų tėvai nė nenumanė. Po šių renginių visada vykdavo diskotekos. Neigaliejį, savanoriai, vadovai, tėvai – visi dalyvauja, o tada skirtumai išnyksta, telieka smagus laikas kartu.

Galėčiau drąsiai teigti, jog stovyklos pagrindą sudaro tolerancija bei doros visuomenėje priimtose vertybės. Nors realiaame gyvenime kartais nutinka, jog kai kurie žmonės šiuos dalykus pamiršta, stovykloje tai tampa kertiniu dalyku. Kaip tik todėl, grįžus iš stovyklos, kartais būna sunku įsiliesti į buvusią rutiną. Juk esi kupinas gėrio bei meilės visiems ir nori tai skleisti, tačiau kartais aplinka tam nepasiruošusi. Tad ima atrodyti, jog grįžai iš kitos planetos ir mėgini visiems paaiškinti, ką ten patyrei. Šį jausmą gana sunku nusakyti žodžiais, todėl kad ir kiek apie tai kalbėčiau, tikriausiai niekas geriau to neatkleis nei savanoriavimo patirtis „Vilties“ stovykloje.

Tai gyvenimo patirtis, kurią sunku perteikti žodžiais, nes jausmas tiek stovykloje, tiek jai pasibaigus yra labai stiprus ir ypatingas. Neabejoju, jog atsiradus galimybei, dar ne vieną vasarą joje susitiksimė.

Savanoris, paramedikas Augustas Kišonis

Paskutinė diskoteka, atsisveikinimo ašaros, pasižadėjimas susitikti po metų.

Įspūdžiai nuostabūs.

Ačiū vadovams ir savanoriams už rūpestį visais stovyklautojais.

Manau, kad dar tikrai pasimatysime.

Savanoris, medicinos specialistas Augustas

Apie „Vilties“ stovyklą daug girdėjau iš draugų. Stebėjau, kad net gyvenantys užsienyje čia praleidžia atostogas.

Kai pats padirbėjau dešimt dienų, supratau, kuo stovykla ypatinga.

Joje labai daug gėrio ir šilumos.

Visi stovyklautojai labai nuoširdžiai bendrauja.

Vakarais vykdavo daug renginių.

Ruošiantis jiems stebino vaikų ir jaunuolių su negalia gabumai.

Šie gabumai atsiskleisdavo netikėtai.

Naujos veiklos ir nauji dalykai tai skatino.

Bendros veiklos visus suartino.

Visi labai laukdavo vakaro diskotekų.

Sunku nesišypsoti, kai aplinkui tiek laimingų veidų.

Tada išnyksta skirtumai, lieka tik smagus laiko leidimas kartu.

Stovyklos pagrindą sudaro geranoriškumas.

Todėl sunku po stovyklos grįžti į kasdienybę.

Vis dar norisi dalytis gėriu ir meile.

Tai sunku nusakyti žodžiais.

Tiesiog reikia išgyventi.

Stovykloje laukiami visi.

Kilusius sunkumus stengiamasi išspręsti drauge.

Tai labai svarbu.

Būti savanoriu nelengva.

Daug atiduodi, bet gauni dar daugiau.

Ši patirtis yra nepakartojama.

Neabejoju, kad dar susitiksimė.

TOLIAU SUDARINĖJAME

LENGVAI SUPRANTAMOS KALBOS

ŽODYNĄ

Kiekvienas žmogus, nepriklausomai nuo jo gebėjimų ar negalios, turi teisę žinoti, kas vyksta aplinkui. Kad galėtume suprasti įvykius Lietuvoje ir pasaulyje, svarbu žinoti, ką reiškia tam tikri žodžiai. Juos dažnai girdimi per žinias, radiją, matome internete ar laikraščiuose. Kai žodžių prasmė neaiški, gali kilti nerimo ar įvairių baimių. Bet kai ją suvokiame, lengviau sekti naujienas, paprasčiau suprasti įvykius ir saugiau jaustis.

Dienos centre „Šviesa“ kartu su lankytojomis Justina ir Ernesta kalbėjome apie atvejus, kai žiūrime žinias ar klausome radijo ir išgirstame neaiškių žodžių. Pašnekovės patvirtino, kad taip nutinka gana dažnai. Jos užrašė keletą, kuriuos dažnai girdi, bet nesupranta jų reikšmės. Kartu mėginome tuos žodžius aiškinti. Tikimės, kad jie taps suprantamesni ir jums, mieli skaitytojai.

Valstybė yra žmonės, gyvenantys tam tikroje teritorijoje. Pavyzdžiui, Lietuvoje. Žmonės valstybėje laikosi taisyklių, turi savo valdžią ir tvarką.

Invazija yra tada, kai svetima šalis jėga užpuola kitą šalį. Pavyzdžiui, Rusijos invazija į Ukrainą. Tai reiškia, kad Rusija užpuolė Ukrainą.

Poligonas yra vieta, kur kariai mokosi karioti.

Provokacija yra blogas elgesys, kai žodžiais arba veiksmais bandoma sunervinti ar pakenkti kitam žmogui arba valstybei.

Regionas yra tam tikra teritorija. Teritorija yra vieta. Pavyzdžiui, Aukštaitija ar Dzūkija. Kiekviena šalis turi savo regionus, kurie turi specialius pavadinimus.

Informacija yra žinios, kurias galima perskaityti arba išklausti.

Seimas yra vieta, kur dirba politikai. Seime politikai nutaria, kokių taisyklių reikės laikytis visiems valstybės gyventojams.

DAIVA IVANAUSKAITĖ,
JURGITA ŠIDLAUSKIENĖ,
PAULA STAŠAITIENĖ

Dienos centro „Šviesa“ darbuotojos

ESĖ* „NEPRARASKIME PASITIKĖJIMO“

Viltis šiomis dienomis man reiškia **PASITIKĖJIMĄ**. Jei nelieta pasitikėjimo – žūsta visuomenė. Be pasitikėjimo – neįmanomas saugumas. Žmogus saugus, kai turi į ką atsiremti. Pagalba, savanoriškos bendruomenės iniciatyvos – mums kelia pasitikėjimą Žmogumi. Kad Žmogus yra Geras, jis sukurtas daryti gerus darbus.

Tam, kad neprarastume pasitikėjimo, mums reikalingos „akys“, stebinčios gražius dalykus. Blogi ir pikti darbai dažniausiai garsiau šaukia ir mėgina mums įrodyti, kad teisybės pasaulyje nėra, jį valdo jėga, bet ne sąžinė ir žmogiškumas.

Nesvarbu, kiek ir ko vyktų, – visuomenė kuriama ant gerumo pamato.

Tas tikėjimas ir pasitikėjimas geresniu Žmogumi prasideda nuo savęs. Kai žmogus gali suvaldyti savo pyktį. Atleisti sau ir

kitam už padarytas klaidas, ar kokią nors nemokėjimą. Gerumas – ne tik pagal darbus, bet kasdienės mintis.

GYVENTI – tai kasdien kurti savo dieną ant draugystės – priėmimo kito su trūkumais, pamato.

GYVENTI – tai kasdien rasti kuo pasidžiaugti.

GYVENTI – tai paleisti pyktį, skausmą, nusivylimą ir atsiverti naujai dienai.

GYVENTI – tai rasti sau, kas gali dar mane pradžiuginti.

GYVENTI – tai tikėti, matyti, girdėti, jausti, galvoti apie grožį, gėrį, Tiesą, kuri skatina žmogų jaustis laimingu ir geresniu.

GYVENTI – tai atsakyti visų baimių, dėl tų dalykų, kurių negalime kontroliuoti (už ką nesame atsakingi).

GYVENTI – tai priimti pokyčius, kai nebėra to, kas buvo (pvz., turėjome – nebeturime; pajėgėme – tapome neįgalūs).

Baimės blokuoja tikėjimą ir **VILTĮ**.

* Esė – tai nedidelės apimties prozos kūrinys (rašinys, straipsnis), kuriame autorius filosofuoja moralės, istorijos, politikos, meno temomis, kritiškai žvelgia į dabartį. Esė žanrui būtinai subjektyvus vertinimas, individuali patirtis, išsakomi jausmai, emocijos.

CIRKAS, KEIČIANTIS GYVENIMUS

Deinstitucionalizacija – tai procesas, leidžiantis žmonėms su negalia ištrūkti iš uždarytų institucijų ir gyventi bendruomenėje, kurioje jie gali patys priimti sprendimus, kurti prasmingus santykius, mokytis ir tobulėti. Ši kryptis atveria žmonėms su negalia duris į naują, visavertį gyvenimą, kupiną galimybių dalyvauti kultūrinėje, meninėje ir socialinėje veikloje.

Vienas iš įkvėpiančių pavyzdžių, kaip Kauno socialinės globos centro „Vija“ grupinio gyvenimo namuose gyvenantys jaunuoliai, turintys intelekto negalią, atranda savo stipriąsias puses ir talentus, prieš trejus metus užsimezgusi draugystė su Baltijos cirko akademija. Būtent ši draugystė padėjo Vytautui ir Aurimui įgyvendinti savo svajonę ir įsiliesti į cirko bendruomenę. Baltijos cirko akademijos meno vadovės Ievos Variakojytės-Reynstorm padedami jie drąsiai žengė į cirko pasaulį ir atrado naujų saviraiškos galimybių.

Viskas prasidėjo nuo Aurimo artistiško kumo. Jam patiko kurti įvairius pasirodymus, kuriuos pajavairindavo žongliravimo elementais. Tad grupinio gyvenimo namų darbuotojams kilo mintis pasiūlyti Aurimui išmėginti jėgas tikroje cirko aplinkoje. Vytautas irgi panor prisidėti, o jaunuolių draugystė galiausiai virto scenos duetu.

Šiandien Aurimo ir Vytauto pasirodymai stebina ne tik grupinio gyvenimo namų gyventojus, bet ir platesnę auditoriją. Juodu dalyvauja įvairiuose renginiuose ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse. Prieš trejus metus vaikinai pirmą kartą pasirodė tarptautiniame cirko artistų festivalyje Latvijoje ir užėmė pirmą vietą. Šis laimėjimas jiems suteikė daugiau pasitikėjimo savimi, sustiprino motyvaciją ir įkvėpė siekti naujų ambicingų tikslų. Po konkurso Aurimas prisipažino: „Didžiausias džiaugsmas buvo kurti grožį kitiems – rodyti kamuoliukų valdymo meistriškumą ir gauti tiek aplodismentų bei dėmesio“.

O Vytautas, prisimindamas jaudulį prieš konkursą, pasakojo: „Buvo daug nerimo, nes pirmą kartą pasirodėme tokioje scenoje, mus stebėjo daugybė žmonių. Bijojome suklysti, norėjome viską atlikti kuo geriau. Ir kai po pasirodymo visi atsistojo ir plojo, apėmė tiesiog neapsakomas jausmas. Džiaugsmas liejosi per kraštus.“

Ieva Variakojytė-Reynstorm viename interviu sakė, kad pradžioje jaunuolių susidomėjimas cirko užsiėmimais jai tapo staigmena. Tačiau ji nusprendė mokytis juodu žongliruoti. O parodę, ko išmoko šiuolaikinio cirko festivalyje „Cirkuliacija“, Aurimas ir Vytautas ne tik pelnė visuotinį susidomėjimą, bet ir sulaukė kvietimo dalyvauti tarptautiniame cirko, šokių ir gatvės menų festivalyje „Spoffin“ Olandijoje.

Šio festivalio pasirodymai vyko ne tradicinėje scenoje, o tiesiog miesto gatvėse. Artistai iš įvairių šalių rodė savo gebėjimus praeiviams įvairiuose miesto kampeliuose, kurdami veržlią ir nepa-

kartojamą atmosferą. Vytautas prisimena, kad aplinka buvo tiesiog neįtikėtina: „Gyva, šurmulinga, pilna emocijų – tikras cirko magijos stebuklas.“ Aurimas taip pat dalijosi išpūdžiais: „Mane labai sužavėjo akrobatiniai numeriai, bet labiausiai – pati Olandija. Aš ten jaučiausi tarsi pasakoje: balti namukai, klounai, vaikštantys po gatvės, plaukiojimas laivu ir netikėtai sutiktas draugas Marko, kuris Lietuvoje moka žongliravimo technikas bei šio meno subtilybių. Tai buvo nuostabus laikas.“

Baltijos cirko projektų vadovė Ieva Variakojytė-Reynstorm pasakodama apie mokymosi procesą sako: „Nekalbam, kad kažko negalim. Tiesiog imam ir darom. Nesigauna. Kartojam. Sugalvojam naujų dalykų. Mes bendradarbiaujam. Pasiūlau naujų dalykų išmokyti – jei leidžia galimybės, mokomės, stengiamės įveikti sunkumus. Svarbiausia, kad vyrukai patys to nori, labai gerai jaučiasi prieš žiūrovus. Labai smagu stebėti, kaip vyksta žiūrovų ir jų bendravimas žongliruojant“.

Taigi cirko pasirodymai Aurimui ir Vytautui tapo ne tik saviraiškos priemone, bet ir įgalinimo platforma, kurioje juodu išmėgina savo jėgas, mokosi įveikti iššūkius ir pasitikėti savo galimybėmis. Kiekvienas pasirodymas scenoje, kiekviena naujai išmokta technika stiprina pasitikėjimą savimi, moko kantrybės, skatina asmeninį augimą. Tai ne vien žongliravimo pamokos – tai procesas, kuriame ugdomi gyvenimo įgūdžiai, tokie kaip atsakomybė, disciplina, kūrybiškumas ir gebėjimas dirbti komandoje. Bendra kūryba, pagarbus ryšys ir nuolatinis palaikymas padeda vaikinams jaustis vertingais, matomais ir svarbiais. Jie didžiuodamiesi dalijasi savo sėkmės istorija, kuri iškalbingai byloja, kad svajonės gali tapti realybe.

ERNESTA PETRUŠKEVIČIENĖ
direktoriaus pavaduotoja
socialiniam darbui
VIOLETA DRAUNEVIČIENĖ
socialinė darbuotoja

CIRKAS, KEIČIANTIS GYVENIMUS

Žmonėms su negalia svarbu gyventi bendruomenėje.
Tada jie gali susirasti draugų ir dalyvauti renginiuose.
Jie gali daryti tai, kas jiems patinka.
Tai ir vadinama gyvenimu bendruomenėje.

Aurimas ir Vytautas gyvena grupinio gyvenimo namuose.
Prieš trejus metus jie susipažino su Baltijos cirko akademijos artistais.
Cirko akademijoje jie mokosi žongliuoti ir rengti pasirodymus.
Jiems padeda cirko mokytoja leva.

Pradžioje cirku susidomėjo Aurimas.
Jis mėgo žongliuoti kamuoliukais ir džiuginti kitus.
Darbuotojai pastebėjo Aurimo gabumus.
Ir pasiūlė jam išmėginti jėgas cirke.
Aurimo draugas Vytautas jį palaikė.
Vėliau Vytautas irgi ėmė lankyti cirko užsiėmimus.
Taip jie tapo scenos draugais – duetu.

Dabar vaikinai dažnai rengia pasirodymus.
Ne tik savo namuose, bet ir kitose šalyse.

Pirmas didelis konkursas buvo Latvijoje.
Ten Aurimas ir Vytautas laimėjo pirmą vietą!
Vaikinai labai džiaugėsi pergale.

Paskui vaikinai lankėsi Olandijoje.
Ten vyko didelis gatvės cirko festivalis.
Artistai pasirodė ne scenoje, o miesto gatvėse.
Vytautas sakė, kad buvo labai smagu.
Aurimas sakė, kad Olandijoje jautėsi kaip pasakoje.

Cirko mokytoja leva džiaugiasi vaikinių darbu.
Ji sako: Mums neatrodo, kad ko nors negalime.
Jei nesigauna, kartojame.
Vaikinai labai stengiasi.
Jiems patinka būti scenoje.

Cirkas padėjo Aurimui ir Vytautui:
labiau patikėti savimi,
išmokti naujų dalykų,
nebijoti pasirodyti žmonėms,
parodyti savo gebėjimus,
rasti draugų.

Aurimo ir Vytauto svajonės išsipildė.
Sėkmė ateina, kai tave palaiko ir tu pats tiki savimi.

DUOday PROJEKTAS – PIRMAS JĖGŲ IŠBANDYMAS DARBO RINKOJE

Šiais metais „Ukmergės Vilties“ grupinių gyvenimo namų ir Jasiuliškių socialinės globos namų gyventojai turėjo puikią galimybę prisijungti prie tarptautinio DUOday projekto – iniciatyvos, kai žmonės su negalia vienai dienai tampa pasirinktos profesijos atstovais ir išmėgina save realioje darbo aplinkoje.

Pasiruošimas DUOday savaitei prasi-dėjo gerokai anksčiau. Grupinių gyveni-mo namų darbuotojos Inga ir Liuda kar-tu su keletu dirbtuvių dalyvių lankėsi įvairiose Ukmergės įmonėse. Visur juos nuoširdžiai sutiko ir neatsisakė prisidėti prie šio prasmingo socialinio projekto. Taigi partnerystė atvėrė Daivai, Viačesla-vui, Valentui, Jolitai, Valdui, Simui ir Ra-munei naujas galimybes.

Daiva ir Viačeslavas gyvena Jasiuliškių socialinės globos namuose ir lanko bendrijos socialines dirbtuves. Juodu su socialine darbuotoja Inga vyko į Lietuvos Respublikos Seimą. Juos pasitiko Seimo narė Indrė Kižienė. Daiva ir Viačeslavas turėjo išskirtinę galimybę iš arti susipažinti su valstybės valdymo procesu: dalyvavo frakcijos posėdyje, stebėjo komitetų ir komisijų darbą, pietavo su Seimo nare. Tai suteikė jiems pasitikėjimo savimi ir galimybę lavinti bendravimo įgūdžius.

Valentas savarankiškai, be lydinčio asmens dvi dienas dirbo kartu su policijos pareigūnėmis Ingrida bei Daiva. Dalyvavo dviratininkų mokymuose, patyrė, kaip svarbu saugiai judėti miesto gatvėse. Lankėsi daugiabučių laiptinėse ir socialinės rizikos taškuose, padėjo kabinti informacinius standus apie sukčius ir smurtą, kitus bendruomenės saugumui svarbius klausimus. Ši patirtis leido jam prisidėti prie saugesnės visuomenės kūrimo.

Jolita panoro išbandyti kirpėjos profesiją. Grupinio gyvenimo namų darbuotoja Edita, turinti savo grožio saloną, mielai ją priėmė ir lydėjo visą dieną. Jolita susipažino su grožio industrijos darbo aplinka, asistavo kirpėjai.

Ukmergės viešbutis „Big Stone“ atvėrė duris Valdui ir jį lydinčiai darbuotojai Svetlanai. Valdas kruopščiai vykdė jam pa-

tikėtas užduotis, atsidėjęs ruošė kambarius atvykstantiems svečiams.

Simas kavinėje „Fokus“ mokėsi kepti picas. Jam labai patiko šis darbas.

Ramunė turėjo galimybę išmėginti darbą audiosensorinėje bibliotekoje. Visą dieną priiminėjo knygas, susipažino su ELVIS – virtualia biblioteka, Brailio rašto knygomis. Darbo dienos pabaigoje žiūrėjo edukaciją apie bites ir valgė medų.

Viačeslavas svečiavosi Ukmergės Vlado Šlaito bibliotekoje. Darbuotojos supažindino jį su bibliotekininko profesija, pristatė dirbtinio intelekto galimybes ir džiaugėsi, kad gali prisidėti prie atviresnės ir įtraukesnės visuomenės kūrimo.

Nuoširdžiai dėkojame visoms Ukmergės įmonėms, kurios priėmė žmones su negalia ir prisidėjo prie socialiai atsakingos visuomenės kūrimo. Tikime, kad tokios patirtys ne tik įkvepia, bet ir kuria atviresnę, šiltesnę visuomenę, kur kiekvienas žmogus turi galimybę tobulėti ir būti reikalingas.

INGA ČETRAUSKIENĖ IR LIUDMILA ČERNIENĖ
„Ukmergės Vilties“ grupinio gyvenimo namų darbuotojos

„HARMONIJOS MIESTAS“ JAU SULAUKĖ PANEVĖŽIEČIŲ SUSIDOMĖJIMO

Šią vasarą Panevėžyje, Rožyno mikrorajono pušyne, baigtas satyti „Harmonijos miestas“ – naujas šiuolaikiškas kompleksinių paslaugų centras žmonėms su negalia ir jų šeimoms. Iškalbingas jau pats naujojo centro pavadinimas, žadantis, kad centre lankytojai sulauks ne tik visapusiškos profesionalios pagalbos, bet ir jaukaus, šilto požiūrio, kuris toks svarbus žmogiškajam orumui užtikrinti.

Įkurtas žalioje miesto vietoje, gamtos apsuptyje, centras užburia šviesiomis, atviromis, pritaikytomis specialiesiems poreikiams erdvėmis. Tai ne tradicinis pastatas su įprastais koridoriais ir kabinetais, o ištisas miestas su gatvelėmis, skersgatviais ir aikštėmis. O kiekvieno specialisto darbo vieta – vis kitokie namai. Pavyzdžiui, psichologas kvies lankytojus į „Paslapčių namus“, logopedas – į „Kalbos namus“. Kad jaučioje aplinkoje būtų laisviau jaučiamasi, lengviau ir atviriau bendraujama. Kad ieškant savojo kelio atsiskleistų kūrybiškumas, stiprėtų savarankiškumas ir užsimegtų tikras bendruomeniškumas.

„Harmonijos mieste“ dirbs kelios dešimtys kvalifikuotų specialistų – psichologų, logopedų, terapeutų – teiks konsultacijas, padės spręsti kalbos, motorikos, emocinės ir socialinės raidos problemas. Veiks dienos užimtumo centras, kuriame bus galima lavinti įgūdžius per žaidimus ir kūrybines veiklas.

Svarbi ir laikino atokvėpio paslauga, suteiksianti tėvams galimybę pailsėti, palikus vaiką saugioje aplinkoje, kur jis gaus reikiamą priežiūrą ir dėmesį. Be to, centre bus organizuojamos emocinės paramos grupės, kuriose šeimos galės dalytis patirtimi, rasti bendraminčių, grumtis su kasdieniais sunkumais.

Liepos mėnesį centre įvykusi neformali bendruomenės šventė „Harmonijos vasara“ tapo pirmuoju tiltu į naujas pažintis ir šiltus pokalbius. Nepaisant vasariško lietaus, „Solidari kava“ kvietė dalyvius paskanauti šio kvapnaus gėrimo, Lietuvos autizmo asociacijos „Lietaus vaikai“ komanda vaišino gardžiais vafliais, o „Raudona teta“ kvietė ragauti cukraus vatos.

Belieka sulaukti oficialaus atidarymo su ekskursijomis, specialistų prisistatymu, turiningomis veiklomis, ir kibti į darbą.

AURIMA BLUŽIENĖ
Kompleksinių paslaugų skyriaus vadovė

„UKMERGĖS VILTIES“

SOCIALINĖS DIRBTUVĖS

ŽMONĖMS

SU INTELEKTO NEGALIA

Dirbtuvės veiklą pradėjo praėjusių metų rudenį. Šiose dirbtuvėse kasdien vyksta prasminga veikla, skatinanti savarankiškumą ir suteikianti galimybę išmėginti įvairias darbo rinkoje.

Socialinės dirbtuvės, kurias lanko 12 asmenų, sudarė su brangos sutartį su viena privačia organizacija, kuri beveik nemokamai aprūpina dirbtuvių lankytojus darbu: dėžučių lankstymu, skrajučių ir lipdukų klijavimu, varžtų pakavimu ir panašiai. Be to, lankytojai dalyvauja įvairiose kūrybinėse ir gamybinėse veiklose: lieja žvakes, daro muilus, siuva tekstilės gaminius. O tuo pačiu stiprina atsakingumo, punctualumo įgūdžius, mokosi dirbti komandoje, bendradarbiauti, nes tai labai svarbu savarankiškam gyvenimui.

Nuo šio pavasario socialinių dirbtuvių lankytojai ėmė teikti aplinkos priežiūros paslaugas (pjauti žolę), atlikti pagalbinius namų ūkio darbus (krauti malkas ir pan.). Aplinkos priežiūros darbams iš projekto lėšų įsigijome visą reikiamą techniką (traktoriuką žolei pjauti, žoliapjovę, šakapjauštę, krūmapjovę ir kt.). Džiaugiamės, kad jau turime keletą nuolatinių sutarčių su privačiais užsakovais bei įmonėmis šioms paslaugoms teikti.

Institucinės globos atsisakymas reiškia, kad asmuo su negalia turi galimybę gyventi bendruomenėje, gaudamas reikiamą pagalbą, ir priimti sprendimus dėl savo gyvenimo. O socialinės dirbtuvės šiuo atveju tampa ne tik mokymosi vieta, bet ir bendruomenės atvėrimo priemone, nes skatina įtrauktį, toleranciją ir lygiavertišką dalyvavimą visuomenės gyvenime.

Gegužės 5-ąją, minint Europos žmonių su negalia savarankiško gyvenimo dieną, socialinėse dirbtuvėse surengėme atvirų durų dieną. Svečius supažindinome su socialinių dirbtuvių veikla, darbuotojų komanda, parodėme įrengtas patalpas, pristatėme veiklas ir siūlėme jas išmėginti. Dirbtuves aplankė

Seimo narė Indrė Kižienė, Ukmergės rajono savivaldybės meras Darius Varnas, mero patarėja Goda Juzėnaitė, Tarybos narė Irma Vaitaitienė, Socialinės paramos skyriaus vedėja Asta Leonavičienė kartu su skyriaus specialistėmis, tinklaiveikos specialistė Kristina Maciūtė-Stukanė, gausus būrys jaunųjų jūrų skautų su vadovais ir kiti, panorę su mumis susipažinti ir pamatyti, kaip mes gyvename.

Viešinimas – būtinas žingsnis įtraukties link. Viešinant socialinių dirbtuvių veiklą svarbu parodyti ne tik kasdienybę, bet ir pasakoti realias žmonių su negalia istorijas, pristatyti pasiekimus, kad visi matytų, jog žmonės su negalia – kūrybingi ir darbštūs, kad jie nori ir geba prisidėti prie bendruomenės gerovės. Viešinimas taip pat padeda kovoti su stereotipais ir baimėmis, kurių vis dar esama visuomenėje. Todėl savo kasdienybę stengiamės parodyti feisbuke ir džiaugiamės sekėjų dėmesiu.

„Ukmergės Viltis“ kviečia visus Ukmergės gyventojus, verslo ir nevyriausybinę organizacijų atstovus prisidėti prie socialinės įtraukties skatinimo. Tik kartu galime kurti atvirą ir palaikančią visuomenę, kurioje kiekvienas žmogus – nepaisant negalios – turi galimybę gyventi oriai, savarankiškai ir prasmingai. Prisidėkite prie šios transformacijos domėjimusi, skleiskite informaciją, lankytės renginiuose, išgykite mūsų socialinių dirbtuvių gaminių ar tiesiog bendraukite su jais lankytojais.

VAIVA TATARŪNĖ

„Ukmergės Vilties“ bendrijos vyr. socialinė darbuotoja